

Kokemuksia Osallisuuden askelet työllistymisen poluille - hankkeesta

(OSAT-hanke 2017-2020)

OSALLISUUS ERILAISISSA ELÄMÄNTILANTEISSA – MITÄ JA MITEN?

Projektipäällikkö Jonas Nylén
Projektiasiantuntija Marjo Hannu-Jama
OSAT-hankkeen hankehenkilöstö

6.10.2020

Pohjanmaan Yhdistykset
Österbottens Föreningar

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Projektin tekijät ja loppuraportin työstämiseen osallistuneet projektityöntekijät

Johanna Venäläinen, Vaasan Setlementti ry - osatoteuttaja

Marina Sippus, Pohjanmaan Yhdistykset ry - osatoteuttaja

Elina Viitasaari, Pohjanmaan Kriisikeskus Valo - osatoteuttaja

Hanna Vainionpää, Vaasan suomalainen srk ja Vähänkyrön srk - osatoteuttaja

Teija Masanen, projektityöntekijä, Vaasan kaupunki

Nina Waxlax, projektityöntekijä, Vaasan kaupunki

Tiina Reini, projektityöntekijä, Vaasan kaupunki

Hanna Ranta, projektityöntekijä, Vaasan kaupunki

Miia Koitti, projektityöntekijä, Vaasan kaupunki

Johanna Kotamäki, projektityöntekijä, Vaasan kaupunki

Muut:

Marjo Hannu- Jama, projektiasiantuntija, Vaasan kaupunki

Jonas Nysten, projektipäällikkö, Vaasan kaupunki

Marko Nousiainen, arviointitutkija SOKRA/THL - Askelmallin vaikuttavuustutkimus

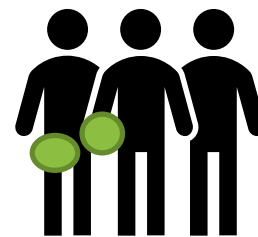
1. Hankkeen päätavoite ja kohderyhmä

- Hankkeen päätavoitteena *parantaa syrjäytymisvaarassa olevien työ- ja toimintakykyä sosiaalisen osallisuuden, yhteisöllisyyden ja yhteisöissä aktivoitumisen keinoin ja ehkäistä siten syrjäytymistä, yhteiskunnallista osattomuutta ja köyhyyttä*
- Kohderyhmänä eri syistä työelämän ulkopuolella olevat työkäiset ihmiset, jotka ovat heikoimmassa työmarkkina-asemassa ja syrjäytymisvaarassa
-
- Hankkeen osallistujatavoitteena oli 150 kohderyhmän henkilöä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

2. Neljän askeleen – malli alustana osallisuudelle ja osallistamiselle

HYVINVOINTIHYÖDYT

ARKIYMPÄRISTÖT
KOHTAAMINEN

1.
ETSIVÄ JA
JALKAUTUVA TYÖ

Kohtaaminen ja
luottamuksen
rakentuminen

ELÄMÄNHALLINTA
JA HYVINVOINTI

2.
TOIMINTA- JA
TYÖKYKYÄ
EDISTÄVÄ
ARJENHALLINTA

- Ryhmät, retket, liikunta, seurakuntien hanketoiminta
- Mielen hyvinvointi
- Osallistava ja yhteisöllinen kulttuuritoiminta
- Pelillisyydestä työ- ja toimintakykyä
- Terveelliset elämäntavat

VOIMAVARAT
OSAAMINEN
TOIVEET JA
TARPEET

3.
TYÖ- JA
TOIMINTAKYKYÄ
VAHVISTAVA
TAVOITTEELLINEN
POLUTUS

- Hankkeen kurssit ja työpajat
- Ensiaskeleita kohti työelämää
- Arki sujuvaksi – kurssi
- Digitaidot - kurssi

OSALLISUUDESTA
HYVINVOINTIA JA
AKTIIVISUUTTA

4.
KOHTI
KUNTOUTUKSEN,
KOULUTUKSEN JA
TYÖLLISYYDEN
POLKUJA

- Työllisyys tähtäimessä kurssi
- Koulutus tähtäimessä kurssi
- Vierailut työpaikoilla, oppilaitoksissa ja messuilla
- Kokemustoimijoiden hyödyntäminen
- Palveluohjauskurssit – ja yksilöohjaukset

MONIMUOTOINEN
OSALLISUUDEN JA MIELEKKÄÄN TOIMINNAN TARJONTA
yhteistyöllä sekä palveluneuvonnalla ja -ohjauksella

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

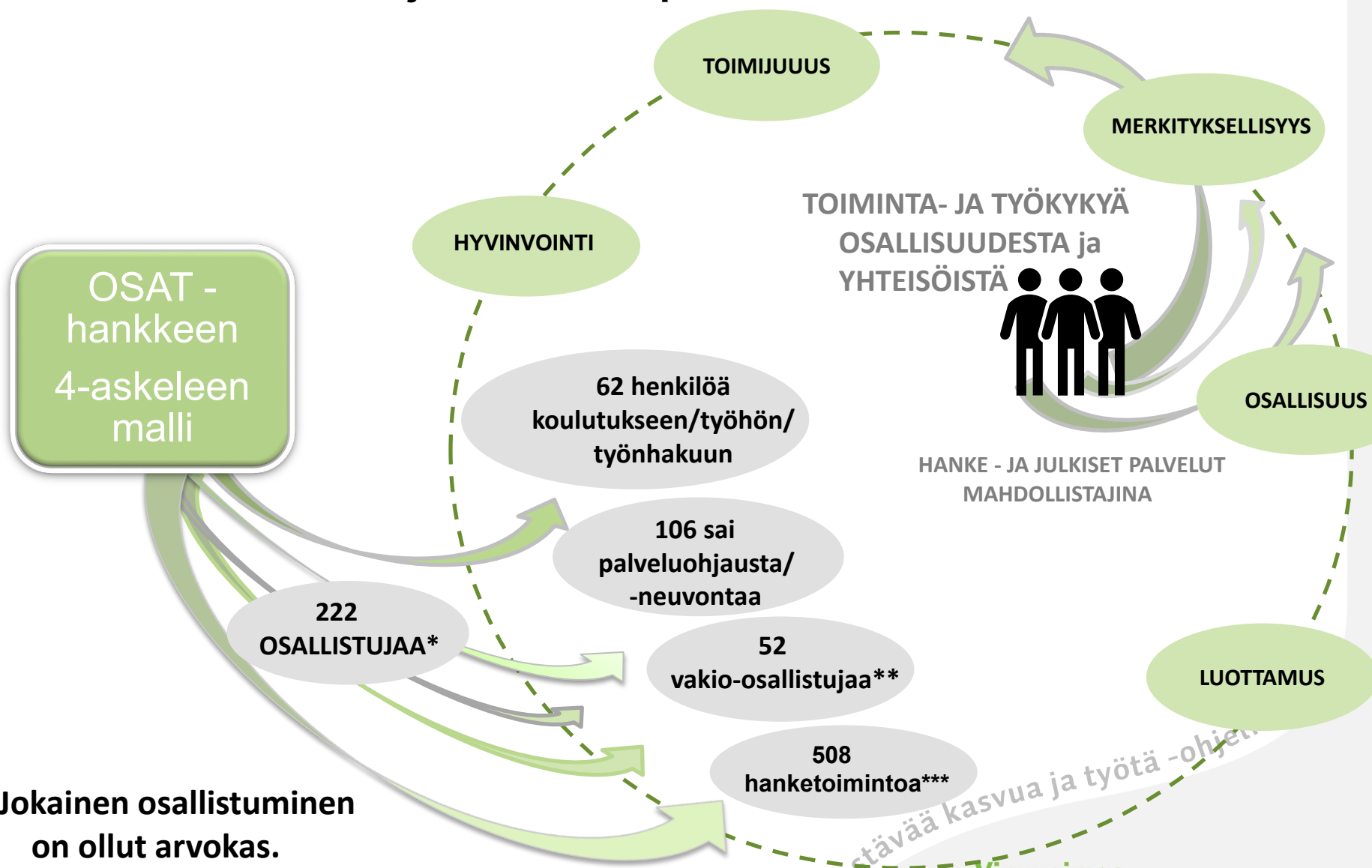
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

6.10.2020

Hankkeen määrälliset ja laadulliset päätulokset

* Rahoituksen perustana 150 osallistujaa

** vakio-osallistuja osallistui vähintään 7 kertaa hanketoimintoihin

*** yksi kurssi- tai ryhmäkerta tms.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Osallisuus tässä hankkeessa

- Isolan ym. (2017) osallisuuden viitekehyksessä määriteltyä näkemystä osallisuudesta, jossa mm hanke luo **yksilön toimijuuden yhteiskunnallisia ja sosio-emotionaalisia edellytyksiä**
- Toimijuuden yksilöllisiä, psyykkisiä tai emotionaalisia edellytyksiä kuten **positiivisesti virittynyt mieli**, erityisesti **minä-pystyvyys** (Bandura 1978) **merkityksellisyys** (Antonovsky 1987) ja **yhteenkuuluvuus** (Deci & Ryan 2000)
- Yksilötasolla toimijuudessa on kysymys **kokemuksista**, jotka vahvistavat yksilön **omaehtoista ja tulevaisuuteen suuntautunutta toimijuutta**, esimerkiksi sisäistä motivaatiota. Tämä on keskeistä askelmallissakin, jonka tavoitteena on auttaa osallistujaa auttamaan itseään.

Lähde: Marko Nousiainen

Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke Sokra (THL). 4.6.2020

Arviointiraportti Neljän askeleen -mallista

OSALLISUUS ERI ELÄMÄNTILANTEISSA - MITÄ JA MITEN?

MIELEKÄS TOIMINTA

- ASKEL MERKIT** ✓ Ihmisen omaehtoisuus ja omatahtisuus
✓ Mielekäs toiminta
✓ Toimijuus ja sen kunnioittaminen
✓ Resurssilähtöisyys
✓ Luottamus
✓ Yhdenvertaisuus

OSALLISTAVA JA MAHDOLLISTAVA AMMATILLISUUS

- ✓ Keskustelun edistäminen ja fasilitointi, empaattisen kuuntelemisen ja dialogin taju
- ✓ Jokaisella on vahvuuksia – asenne
- ✓ Yhdessä ja yhteisössä tekeminen ja toimiminen – vastuu
- ✓ Pienten(kin) onnistumisten tunnistaminen ja huomioiminen
- ✓ Yhdenvertainen kohtaaminen
- ✓ Kyky kannatella mahdollisuuksien tilaa, rohkaisu ja kannustus uuteen
- ✓ Ohjauksen ja neuvonnan integrointi toimintaan
- ✓ Monimuotoistaa perinteistä ohjaus- ja neuvontatyön käytäntöä

OMAEHTOISUUS

Keskustelua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Kuvaus talkootoiminnasta, jossa tiivistyy mahdollistava ammatillisuus:

”Talkoissa yhdessä tekemällä päästiin osallistujien kanssa keskusteluyhteyteen. Haravoidessa keskusteltiin fyysisistä rajoitteista, niihin saadusta hoidosta ja mahdollisuuksista. Monet toivat esiin, että on hyvä nähdä ihmisiä ja poistua kotoa. Tästä saimme aikaan keskustelua mielenterveyspalveluista, päivätoiminnasta, vapaaehtoistyöstä sekä ystävätoiminnasta. Osallistujat sekä henkilökunta toivat uusia näkökulmia erilaisiin haasteisiin elämässä. Hankkeen toiminta eroaa lakisääteisistä palveluista muun muassa siinä, että palveluohjaus ja neuvonta tapahtuvat luontevasti tekemisen ohella, ilman viranomaisasetelmaa. Ohjaajalla on tärkeä rooli sosiaalialan ammattilaisena kuulostella, kysellä ja luoda luottamusta. Tärkeää on avoimuus sekä oman roolin tunnistaminen ja toiminnan tavoitteen kirkkaus. Ideaalia olisi, jos tällaisiin tapahtumiin osallistumiseen olisi resursseja esimerkiksi aikuissosiaalityössä”

Vaasan Setlementin hanketyöntekijän kuvaus

Arvioinnissa opittua

- Osallistujien haastaminen kokeilemaan uusia asioita vahvistaa uskoa toimijuuteen
- Mahdollisuus käyttää omia taitoja ja toteuttaa itseä lisää merkityksellisyyttä. Vapaaehtoisuus, kokemus hyödyllisyydestä ja muilta saatu tunnustus ovat tärkeitä.
- Roolin muutos autettavasta toimijaksi, ohjaajaksi tai auttajaksi vahvistaa. Auttaa löytämään uusia voimavaroja.
- Erilaisten ihmisten kohtaaminen edistää sosiaalisia taitoja. Jotkut tarvitsevat tukea pystyäkseen toimimaan ryhmissä.

Lähde: Marko Nousiainen
Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke Sokra (THL).
4.6.2020
Arviointiraportti Neljän askeleen -mallista

Kiitos kaikille
yhteistyöstä!

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

